

ЗЕНИТ

Л И Т

М. С. ПЕТРОВ

ПОРТРЕТ Љ. МИЦИЋА

Директор и Оснивач
ЉУБОМИР МИЦИЋ

■ ФЕБРУАР 1924 ■
■ ГОДИНА IV ■

25

■ FEVRIER 1924 ■
■ ANNÉE IV. ■

Directeur et Fondateur
ЉОШВ. MITZITCH

**ПРВА МЕЂУНАРОДНА
ЗЕНИТОВА ИЗЛОЖБА
НОВЕ УМЕТНОСТИ**

ЗЕНИТИЗАМ ■ ЕКСПРЕСИОНИЗАМ ■
ФУТУРИЗАМ ■ КУБИЗАМ ■
КОНСТРУКТИВИЗАМ ■ ПУРИЗАМ ■

! ФЕБРУАР или МАРТ !

CATALOGUE

! FEVRIER OU MARS !

КАТАЛОГ

**PREMIÈRE ZENIT-EXPO-
SITION INTERNATIONALE
DE L'ART NOUVEAU**

ZENITSME ■ EXPRESSIONISME ■
FUTURISME ■ CUBISME ■
CONSTRUCTIVISME ■ PURISME ■

ВОИМЈА ЗЕНИТИЗМА

КАТАЛОГ

CATALOGUE

Прве Зенитове међународне
изложбе у Београду 1924. г.

Du Première Zenit — Exposition
Internationale à Belgrade 1924.

АМЕРИКА — AMERIQUE :	Лозовић/Lozowick	— — — — —	1, 2, 3
БЕЛГИЈА — BELGIQUE :	Петерс/Peeters	— — — — —	4, 5, 6, 7
БУГАРСКА — BULGARIE :	Балзамацијева/Balsamdjieva	— — — — —	10, 11
" "	Бојадџијев/Bojadjjeff	— — — — —	12
" "	Качудев/Katchoueff	— — — — —	13, 14
ДАНСКА — DANEMARK :	Ханзен/Hanzen	— — — — —	15, 16
ФРАНЦУСКА — FRANCE :	Делонај/Delaunay	— — — — —	17
" "	Глез/Gleizes	— — — — —	18, 19
ХОЛАНДИЈА — HOLLANDE :	Вилинк/Willink	— — — — —	20, 21, 22, 23, 24
МАЂАРСКА — HONGRIE :	Међев/Međgyes	— — — — —	25
" "	Мохоли-Нађ/Moholy-Nagy	— — — — —	26, 27, 28, 29
НЕМАЧКА — ALLEMAGNE :	Беренс-Хангелер/Behrens-Hangelер	— — — — —	30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43,
" "	Фрајденау/Freudenaу	— — — — —	44
РУСИЈА — RUSSIE :	Архипенко/Archipenko	— — — — —	45, 46, 47, 48, 49, 50
" "	Грингова/Gringoff	— — — — —	51, 52, 53
" "	Задкив/Zadkine	— — — — —	54
" "	Кандински/Kandinsky	— — — — —	55, 56, 57, 58, 59, 60
" "	Лисицки/Lissitzky	— — — — —	61, 62, 63, 64
" "	Шаршув/Charchoune	— — — — —	65, 66, 67, 68, 69, 70
СРБ., С. Х. С. — SERBIE, S. H. S. :	Билер/Biller	— — — — —	71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78
" "	Форетић/Foretitch	— — — — —	79, 80
" "	Гецав/Getzan	— — — — —	81
" "	Клек/Klek	— — — — —	82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100
" "	Петров/Petrov	— — — — —	101.
ИТАЛИЈА — ITALIE :	Паладини/Paladini	— — — — —	
" "	Прамполини/Prampolini	— — — — —	

*) Бројеви на сликама означени са звездом значе, да су слике га продају. Остале слике својина су сталне Зенит-Галерије у Београду.

Нека се не заборави, да су зенитисти једини и први, који су увели Нови Балкан у светску арену — Стару Европу. Било је то у људождерском веку, баш у време највеће борбе за ново стварање, за нову равнотежу — у време нових и сулудих тежња ка највишем — ка зениту. У овој последњој и бесмртној »људости«, рођена је прва жива варијанта озлоглашеног зенитизма.

Међународни часопис Зенит, који 1. фебруара 1924. године улази у IV. годиште систематског рада и светски покрет зенитизам (на коме већ данас раде само најбољи међу најбољима!) открили су многобројним европским игноранцима, да сем славом ованчаних српских бајонета и ненадмашеног српског херонизма, постоји још и надсавре-

мени зенитистички Балкан. (Ако не баш колективно а оно ипак по изабранима!) Балкан, који дише здравим плућима и који под сваку цену хоће, да заједнички ради на великој работи с оним пионирима новог духа, што се проишће до у заједничку и братску будућност свију народа. После хуке смртоносних топова, нека буче живоносни поклици зенитизма!

У најтежу работу: све испочетка, зенитисти су унели сву своју непатворену младост, сву своју истинску свежину и цело своје креативно варварство. За ново, код нас, дали су први зенитисти овој велики прилог од неоспорних нових вредности. А и даље нека буде тако! Ко има очи, нека — слуша! Ко има уши, нека — гледа!

Нека се не заборави, да је зенити-

зам ставио своју елементарну снагу **изнад индивидуалних прохтева** старог друштва и материјалистичког, односно егоцентричног гледишта на »живот« и »свет«.

Зенитизам, први је у нашој земљи, који је дао нашој младој уметности нову и широку базу **колективног израза**, чији је извор колективни дух и колективно осећање. После рата, зенитизам је једини уметничко-културни *raison d'être* свију Јужних Словена, пошто: колективно срце веће је од ма кога индивидуалног срца, у ма кога човека, у ма које доба. И у прошлости, сви велики духови, сви велики песници и филозофи (никада није било и великих политичара!) били су колективисти. Па ипак, — још нема човека: има само прастарих људи!

Нека се не заборави, да су зенитисти, ни пошто својом кривицом да нас још увек, последња марва у овој земљи. Зенитисти служе за презир беднима, а за поругу духом сиромашнима. Да! Све то у оној земљи, која је искључиво помоћу зенитизма постала први пут равноправан активан сарадник у светској новоуметничкој заједници и у замаху нових проналажења. (Знамо, знамо, што већа заслуга за малене, то већа поруга од малених!) До сада, први су зенитисти на заједничком послу прве уједињене младе и нове генерације свију континената.

Човечанство може се ујединити само заједничким радом, на заједничком делу — за заједнички циљ. Ево: нас уједињује нова уметност. Колико једноставно и колико парадоксално! Али, за све наше **уметничке заслуге**, ми смо у овој земљи обилно награђени, од Триглава до Тимока — клеветама, да смо »плаћеници« — денунцијацијама, да смо »опасни по државу« — глушцима, да смо »велеиздајници« — свирепишћу, да смо »аустријанци« — завистима, да смо »хохштаљери« и др. Ово све није чак довољно ни за искрен смех. Једва за подсмех и чуђење и једва за једно искрено признање: истина је, ми смо опасни по државу културних скоројевића, сликарских дилетаната и песничких плагијатора, односно свију празних тикава и шупљих глава, што се коче на смрдљивим параграфима. Дакле, иницијатива зла

никако није у нашем срцу, иницијатива подлости није у нашој души.

Господо славјанска, и наше братство је релативно. Ми јесмо браћа свију људи, али ми нисмо браћа милијунских хуља у реду Христову. Ми смо браћа у зениту, али на тај »дефетизам« немогућно је применити закон о заштити државе, како сте ви то, и ви **пречани** и ви **урођеници**, од срца желели. (Што мисле о томе напр. они велики магарци са малим ушесима, који су нас живе покапали и живом зенитизму певали опело?)

Нека се не заборави, да је наша земља као и народ, без великих културних оставштина и без икаквих уметничких традиција. У томе смеру, лишени сваког васпитања, у великој материјалној беди која је наш најмоћнији противник и непријатељ од памтивека до данас — ми смо ипак у бунтовном намету, први унели у своја дела свежи и дивљи **балкански елемент**. Зашто? Понављам овде, само је дан, сигурно непročитан мој »стих«, уместо сваког опширног одговора:

»Отрован је плод цивилизације на балканском континенту«.

Нека се не заборави, да су зенитисти, руковођени искључиво својом спознајом и својим дубоким разочарењима, ослободили се свију уметничких предрасуда, »свију културних отпадака и свију наличја европске цивилизације. (Ах, маните се академици шупље фразе: »југословенска цивилизација«!)

Зенитисти, сами се отиснуше, са жилавом снагом својих варварских и ајдучких предака, на далеку непловљену пучину **безграничне слободе сваке мисли и апсолутног стварања**. На отвореној и непрегледној културној пустињи, почели смо сасвим испочетка, почели смо да градимо своје песничке антене, своје идеоплане и спиритоплане, својом сопственом снагом. И за то, дакле, у овој »демократској« земљи — ево нас на индексу полуљудског друштва и на белом хлебу богате отаџбине. Можда за то, што смо први написали манифест за помоћ младима у Русији (види »Зенит« бр. 7.). Можда за то, што смо у име културне будућности и прогреса

и ми тражили успоставу политичких односа са Русијом (види изванредно издање »Зенита« у 10.000 примерака од 23. септембра 1922., чланак: »Против сентименталне политике — за балканску цивилизацију«). Али, у овој земљи, и у четвртој години по рођењу »Зенита«, ко спомене само име Русија, тај или је плаћеник или дефетиста. Благо нама!

Нека се не заборави, да је наша слепа и блажена отаџбина, слала за нама све саме јаничаре и гусаре, не да нас иде помогну и бране, него да нас бију и потопе. Безуветно је лакше и »културније« гонити **песнике** него политичке **зликовце!** А једини зенитисти песници, први међу првима, дали су до сада највише слободе и највише полета општем стварању, без разлике: **свима** — који пре зенитизма нису знали, јесу ли мушке, јесу ли женско. То доказују и следбеници зенитизма и његови многобројни епигони, што нас несавесно пљачкају а цигански таје своје право порекло. Тако исто они други, што нас словенски и »братски« мрзе, што нас »другарски« презиру и клевећу — они, што живу од нас толико, да једва после можемо да се послужимо својим сопственим проналасцима — они што ништа не раде, ништа не стварају, али друмски отимају као качаџи. Ко год је од вредности и истински нов, његови радови могу се наћи само у **Зениту**. То знају најбоље сви они »нови«, којима су рајска врата **Зенита**, за увек — остала затворена. Они, што су се брзо снашли међу антизенистима и оним трећима, што се »ауторитативно«, »академски«, и »аристократски« боре против зенитиста — не својим, него нашим оружјем, којим руже тако невешто, као кад би мала деца стојала иза топова, мислећи да су — играчке или метле за јахање!

Лако је свима вама продавати рог за свећу — у овој земљи културних инвалида по рођењу, културне закржљалости по наследству, и културне реакционарности у име »великих« политичких »дела«. Свака борба против тога највећег зла, као и против духовне крађе и уметничког паразитизма — увек је јалова и изгубљена. Исто тако, као и свака борба против »бога« уна-

пред је осуђена на пропаст. Јасно је: **бог је најсвирепија измишљотина.**

Нека се не заборави, да су зенитисти сами помоћу филозофскога система: **за балканизацију Европе**, употребили бивши и свој динамички механизам: **енергетички императив** — забележили у новој историји наше културне младости, прву епоху српског уметничког прогреса и **прве песничке револуције**, која води на колодрум: **ка балканској култури, ка балканској цивилизацији, ка првој културној еманципацији од Европе.**

Даље од Европе! Европа није оригинална и починила је у прошлости најсвирепија недела, која памти историја. Више к себи! Балкан! Словени! Далеко је мета, али пушка је ипак чађава. Што недостижнији циљ, то већа снага у замаху, да се стварајући, постигну све нова и новија дела.

Нека се не заборави, да нас је Балкан само родио, а ми зенитисти, да стварамо Балкан. И на Балкану треба да створимо све што је потребно, да се изгради **колективна архитектура духа**, као нов израз **колективне душе**, као нов израз наших тежња и деловања, пре наше смрти, за коначни циљ: **човечанско уједињење, братство или смрт!** Зенитизам је, првенствено у овој земљи — семе и плод. За то зенитизам по сваком међународном и неписаном праву, по праву духовног револуционарног приоритета, придржава себи очинско право свију будућих, културно-уметничких, односно стваралачких нових дела у овој земљи, а благотворан и достатан удео у новим делима других земаља.

Зашто понављамо све ово? Само зато, што се сав наш труд и сви наши успеси приписују нашим епигонима, који носе само зенитистичко налицје, а сви њихови неуспеси и сва инфериорна пренемагања западно-европских узора и копија, најжалост, приписује се нама. Ми радо праштамо, али само велике грехове. Незнање је највећи грех — и то треба да се зна!

Лако је бити оплођен, пошто је семе посејано. Ми смо сејали здраво и ново семе, а увек зависи од земље, какав ће

бити плод. Ко много сеје, много и жање. Ко много даје, свима даје.

Тешко је рађати — то знају женке.

Најтеже је стварати — то знају зенитисти.

Во имја зенитизма — со страхом божјим и вјерују приступите!

Београд, месеца новембра, 1923.

ЉУБОМИР МИЦИЋ

P. S. Зенитисти сигурно неће и не могу заборавити, како су их мала господа, потомци великих предака — српских сељака, трисиљавали глађу да одустану од својих уверења, односно зенитистичког покрета. Будућници! Упамтите, да су се међу овим свестраним качацима, у првим редовима и л з ли сви „модерни“ песници, писци, сликари, скулптори, средњ. и унив. професори и интелектуални медиокритети свију врста и родова. Они су успешно руководили ово панхумано словенско предузеће а. л., заштићено једино међу социјално — културним дијелацима у држави С. Х. С. — у год. нама прве светске зенитистичке поплаве — са извори (са Балкан !

МАКРОСКОП

Бранко Ве Пољански : 77 самоубица. Надфантастичан, веома брз љубавни роман, Невероватна збитија господина Никифора Мортонa. Насловну страну цртао Ве Пољански, 1923. Распродано. *Роман?* Доиста роман, какав још није био написан на српском језику.

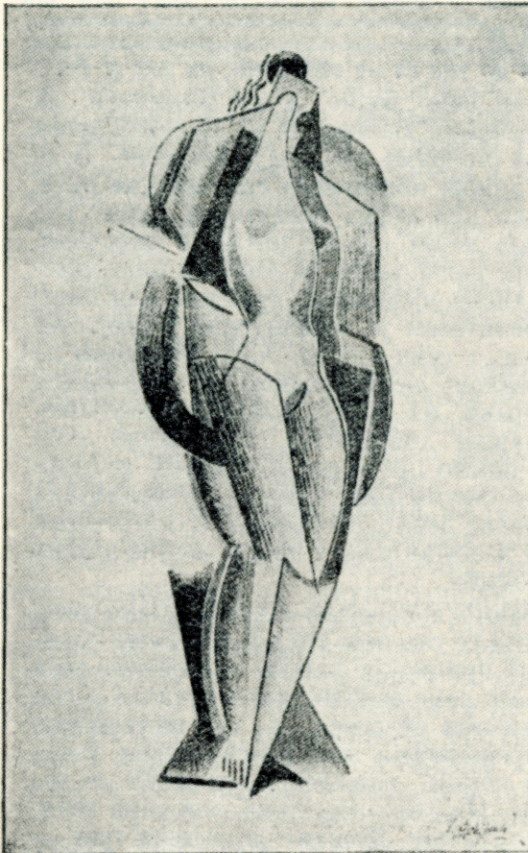
Уметност? Безуметно уметност, али не она која служи за голицање дама на Народном Универзитету. И не она којој дели срдеће и признања услужни нај балканских краљица, или која одговара пандурској естетици.

Зенитизам? Да, зенитизам, који нишито није идентичан са оним »зенитизмом«, о коме наша земља има горе мишљење, него о самој себи. А једно и друго »знање« оснива се на солидном проучавању једине наше знаности — »рекла казала«.

Бранко Ве Пољански, акробатски песник и филмски писац јединог нашег савременог романа, узалуд се напрезао, да својом личношћу даде кичму о безличном времену. У овоме роману, само зато Никифор Мортон, чије је занимање: анархиста и пророк, творац и геније, — морао је починити 77 самоубицава, у 77 градова, на 77 тргова. Тестамент Никифора Мортонa, чију смрт објављује радиотелеграфија по целом свету, са Ајфелове Куле, слична је Лењинској: Мортон је умро, али његово дело живеће вечно. Разлика је у тестаменту: Лењин оставља човечанству у аманет светску револуцију а Мортон светску »пречудну песму« као вечно бунтовни аларм *»Песма о новом Вавилону у пушчаној циви на дну васељене«* која мора да се прочита на 77 језика пред 77 народа.

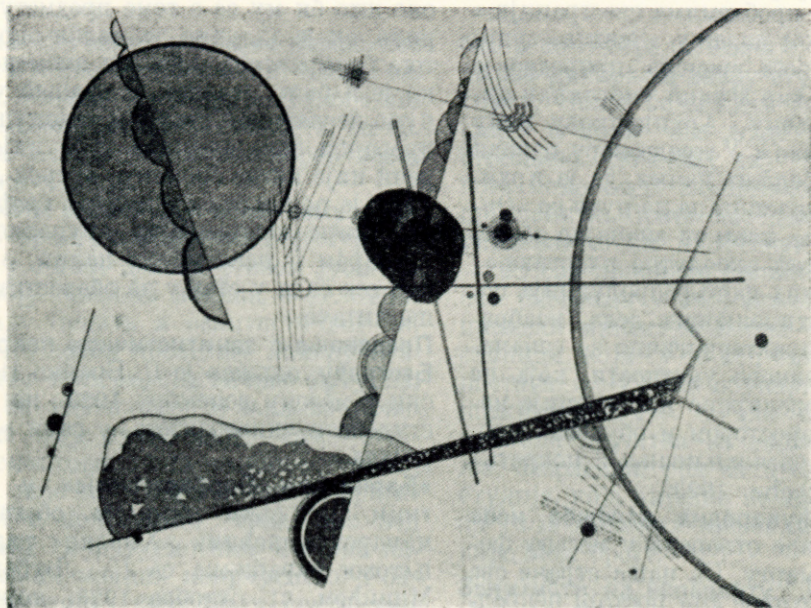
Прва Пољанскова књига, после »Светокрета« 1921 год., диван је замах пишчевих хипербола, које носе печат велике лудости и велике будућности. Сем тога, писац има и ту ретку срећу, да има орловски нос, шимиципеле и елегантну лештир-краватну, и да му је београдска калдрма допустила у знак великог признања: гацај ме драгане — »од јутра до поноћи!«

Роман 77 самоубица, већ данас је реткост, пошто је цела прва наклада распродана, без икаквог учешћа слободне штампе. Невероватно, али истинито!

АРХИПЕНКО

ARCHIPENKO

KANDINSKY

KANDINSKY

Маријан Микац: Ефект на дефекту. Песме са предговором Љубомира Мицића и Маријана Микаца. Насловну страну цртао Јосиф Клек. Издање »Зенит« 1923.

Још много пре, него је овај млади човек уснео, да завири иза кухних двери југословенског песничког олтара, он је постао зенитиста — од морнарске капе, па до вршка американских ципела. Његове песме лаке су као аеропланска крила а заједљиве као јодова тинтура. Ништа мање и ништа више.

Зашто је Маријан Микац баш зенитистички песник? Зашто није постао, рецимо, каријерски песник? У нашој земљи, успех ових последњих, апсолутно је загарантован и заштићен законом, друштвом и штампом, као и »друштво за заштиту животиња.« Нешто, нешто слабије. Али ипак, ми желимо одговорити на прво и на друго питање: зенитизам је у овоме песнику пробудио све оно што треба да сачињава новог века и новог песника. А то је у овом случају и највећа његова вредност. То је један од битних успеха зенитизма као и самог песника, који је најбоље окарактерисао своје веровање, себе и свој став, у песми која завршава једноставним речима: »И ово није дрека оних што иду на вашар.«

Тако је! У томе је цео песник, који је својом првом књигом забележио јасан ефек-

кат на дефекту — бледог и фразерског парнаса.

Александар Архипенко: Нова пластика са предговором Љубомира Мицића. Штампано у 100 примерака. Издање »Зенит« 1923. Распродано.

Процент уметничког аналфабетизма код нас, неспорно је већи од процента неписмености, којом се наши отаџбеници врло често поносе. Зато о уметности уопште или о скулптору Александру Архипенку тешко је говорити пред уображеним аналфабетима и свезналицама. О Александру Архипенку, данас, не може се рећи са наше стране ни почетна ни коначна реч, пошто је он већ давно прешао ону границу, када се још имало права посумњати у његову позитивну вредност. Велимо давно, јер све што је било пре рата, за нас то све значи: давно! Ево шта пише немачки берлински лист поводом Зенитовог издања »Нова Пластика«

»Ако се хоће данас да говори о модерној скулпторској уметности, то се мора пре свега споменути име Александра Архипенка. Као што је Роден, у једном прошлом деценију, на томе пољу био водећи уметник, тако је данас Архипенко неоспорна прва стваралачка снага у новој пластици — можда једина уопште. Он не надмашава само друге скулпторе нашега времена по квалитету и у-

нутрашњој форми, него је он такође најбогатији и проблемима свестранији.«
»У београдском издању »Зенита«, упркос невоље овога времена, приредио је песник Љубомир Мицић уметнички одлично опремљену Архипенкову мапу »Нова Пластика«. У предговору изводи Мицић на убедљив начин, да је Архипенкова уметност етапа на путу ка »Оптикопластици«, како он значајно обележава нови стим апсолутне пластике.«
»15 приложених фото-репродукција последњих Архипенкових дела, изабране су врло карактеристично за означавање Архипенкове уметности, која не даје више моделиране илустрације него ради са простором и обухвата простор помоћу расчлањивања и покрета«
— Der Deutsche. 1923.

Зенитова међународна изложба нове уметности, биће отворена у месецу фебруару или марту. Са наше стране све припреме су готове али постоји непредвиђена запрека ради просторије, у којој би се имала отворити прва интернационална изложба у нашој земљи. Изложба ће садржавати преко 100 оригинала нових уметника целог света, а дан отворења биће објављен путем зенитистичких плаката и антизенитистичке штампе која нам у том смеру буде хтела изаћи у сусрет. Изложба, коју ће отворити Г. Љубомир Мицић са конференцијом о новој уметности и сликарству најављена је такође и преко неколико иностраних часописа и дневника а трајаће само 10 дана.

Зенитистичке вечерње у Банији, које је летос одржавао Г. Маријан Микац, имале су успешно дејство: смех на вагане! Нико није знао зашто се смеје — то је главно. Само предавач имао је о томе јасну предодбу.

Купатило Топуско, старе историјске вароши Сисак и Петриња, доживеле су ретку част: да буду зенитизоване без галванске струје и почаствоване зенитистичким еланом једног песника, за кога су сви држали, да је и он — глуп као и мудраци са ћелавим смешком.

Зенитистичко позориште. Под овим написом, у броју од 31. маја 1923. изашао је чланак у београдском дневнику »Време.« Сарадник споменутог дневника (по свом знању амалина а по свом знању позоришни уљез) замолио је Г. Љубомира Мицића, да му каже неколико речи о зенитистичком позоришту у форми интервјуа. Пошто је Г. Мицић

унапред знао, да он не може разумети оно што би му се о томе предмету говорило, он је одлучио да молби споменутога бенефактора удовољи писмено. Тако је и било. Чланак је изашао у потпуно несвареном стању и недопуштеној прерадби тога амалина који ниједном речи није нигде споменуо *откуда му то*. Гиме је почињена *ординарна крађа* једног нигде нештампаног рукописа, на преваран и невазитан начин, о чему смо тек сада у стању да обавестима наше читаче.

Предавање о зенитистичком покрету у Београду, одржао је Г. Бранко Пољански у месецу децембру 1923., на позив студената универзитета, у сали »Империјала.«

»Балкански Барбарогеније« у Суботици. Под овим написом објавио је маџарски дневник »Хирлал« разговор његовог сарадника са Г. Љубомиром Мицићем, 31. октобра 1923., који је у његовом лицу смеђем као уље видео одлучну појаву, » са бреговитим челом на коме се рефлектују понори и клисуре Балкана, у миниатури.« Пажња самог »Хирлала« коју је већ неколико пута показао према *Зениту* и *зенитизму*, свакако је карактеристична. То није баш ни мали шамар, кога дели *нашој* штампи један *маџарски* дневник — из унутрашњости.

Италијански »L' Ambrosiano« о Љубомиру Мицићу, говорећи поводом светске антологије »Les Cinq Continents«, вели дословно ово: »...не могу заборавити ни југословенског песника Љубомира Мицића, за његовим *религијама* и *протесту*, доиста оригиналним и мисаоним.« (Паоло Буџи — Paolo Buzzi) За песнике Александра Блока, Мајаковскога, Еренбурга, Кашака, Најмана, Љубомира Мицића и др. вели: Ево најбољих песника с којима можемо све главе својих непријатеља најуспешније набити на колац.«

Бугарски часопис о зенитистичким песницима, у једном чланку под написом »Најновија српска лирика« пише о зенитизму и зенитистичким песницама, и ако доста повољно, ипак са много не разумевања и непознавања. Он је додуше тачно истакао, да сем зенитизма ниједан други песник или »група« не носи своју чисту *marque déposée*. Али говорећи о многим песничким баластима ван зенитизма, писац у зенитистичком покрету сем Мицића и Микца

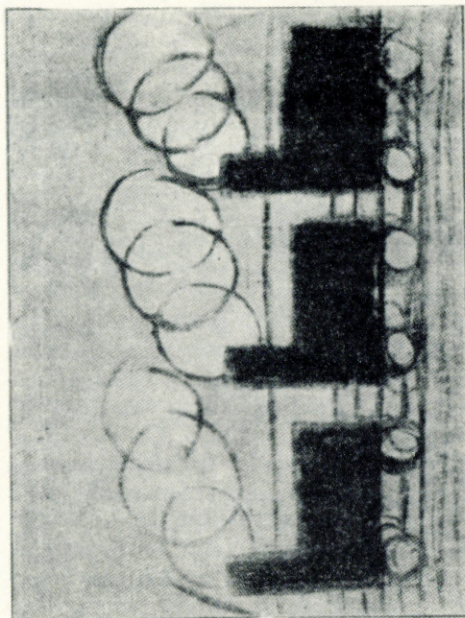
није заметио многе значајне појаве, као што је Бранко Ве Пољански, Иван Гол, Стеван Живановић и друге. Такође ни су примећени многи ван покрета, на којима се јасно оцртава неоспоран зенитистички утицај.

Футуристи о Зениту и зенитизму. Централни орган италијанских футуриста »Noi« у Риму, доноси у свом јубиларном броју пажљив чланак о деломичном раду Зенита и зенитистичког покрета. Ко позна последњу намеру италијанског империјалистичког футуризма тај ће умети ставити њихово признање на своје право место. Тиме је такође демантовано оно незнање у нашој земљи, које нам одриче сваку оригиналност и непрестано трпа нас под исту капу са футуристима, а и она пакост наших младих непријатеља и завидника, који форсирају свуда реч »футуризам« тобоже, на штету зенитизма. Узалуд, узалуд!

Зенит, папига и монопол »хрватска култура« пред судом. У свесветском »културном центру« свима познатом телеграду Загребу доспео је прошлога лета Зенит и чланак Љубомира Мицића, под горњим написом пред суд — не знамо право, зашто. Читан је пред свекултурним културтрегерима са патосом и огорчењем, пошто се већ пре тога претило једној књижари да ће јој бити полупана стакла, ако се буде у њој продавао Зенит и пошто се већ пре тога претило писцу да ће бити бијен на најкултурнији начин. Претио се и сам г. Мироточиви! Сем тога чули смо, да пише у једном хиперкултурном и хиперевропском часопису, чији је уредник један хиперограничени хошпталер — како је зенитизам увезен у нашу земљу са стране и како су напокон зенитисти постали епигони својих рођених епигона. Тако је то, кад »лети оса око носа, па га убоде« и када се мање зна о зенитизму у оном свекултурном центру где је он покренут, него рецимо, на Мадагаскару, куда има тек да допре, као српски производ — из Загре-

ба преко Београда, Софије, Цариграда... **10.000 динара за добру студију о зенитизму.** Наша редакција расписује награду и моли све људе у земљи, да стрпљиво дочекају тај свечани час, кога ћемо онда заједнички и братски прославити. Право натечања имају: 1.) универзитетски професори и доценти. — 2.) сви признати књижевници односно уметници у овој земљи. — 3.) сви писмени министри и они народни посланици, који су то већ били, или кане постати. — 4.) сви обућари који праве шимиципеле. — 5.) све даме које су чланице друштва за заштиту животиња. Последњи рок за предају добрих студија, која ниједна не сме бити мања од 10 штампаних табака, објавићемо у наредном броју.

Зенитисти на есперанту. Есперантски часопис »Revuo«, у 13. броју од децембра 1923., доноси без икаквих ауторских овлашћења преводе прозе и стихова Маријана Микца и Стевана Живановића.

VERA BILER

VERA BILER

NEMO PROPHEETA IN PATRIA

Bulletin du groupe d'études philosophique & Scientifique. Sorbonne. Paris—**Везни**—Софија № 10—12/1920., 1—2/1921., 20/1922. — **Contemporanul**—Букурест. № 4, 24/1922, 1, 28—42/1923. — **Der Sturm**—Berl.n. № 6—12/1923. — **De Stijl**—Leiden. № 2—5/1923. **Disk**—Prag. № 1/1923. — **Ek**—Wien. jan. 1924. — **Esperanto—Triumfonta**—Edinburg. № 169/1923. — **G**—Berlin. № 1/1923. — **Zwrotnica**—Krakov. № 5—6/1923. — **Златогор**—Софија. Кн. 4—9/1923. — **Het Overzicht**—Antwerpen. № 16—20/1923. — **Хиперион**—Софија. Кн. 2—5/1923. — **L'Esprit Nouveau**—Paris. — № 19/1923. — **Le Disque Vert**—Paris Bruxelles. — № 1—3/1923. — **La Vie des Lettres**—Paris. № XIII. XIV/1923. — **La Nervie**—Bruxelles. № 10—11/1923. — **La Revue Rhénane**—Mainz. № 1—12/1923. — **Le Futurisme**—Milan. № 7/1923. — **Manomètre**—Lyon. № 3—4/1923. — **Ma**—Wien. № 1—2. IX/1923. — **Merz**—Hannover. № 2—6/1923. **Mecano**—Leiden. № 4—5/1923. — **Noi**—Roma. № 1—5/1923. — **Пролом**—Софија Кн. 8—16/1923. — **Rovente**—Parma. № 7—8/1923. — **Revue**—Köln. № 13/1923. — **Stavba**—Prag. № 2—9/1923. — **The S4N Magazine**—Northampton, № 26—29/1923. **Veraikon**—Prag. № 3—4, 9—12/1921., 9—12/1922., 3—4/1923., 5—6/1923.

КЊИГЕ—LIVRES

Alexander Tairoff: Das Entfesselte Theater. Gustav Kiepenheuer Verlag, Potsdam 1923. — **Мајаковски**: Длѣ Голоса. Государственное издательство, Берлин 1923. Конструктор книги Эл. Лисизки. **Celine Arnaud**: Guepier de diamants. Poemes. Edition „Ça ira“ 1923. — **Ruggero Vasari**: La Mascherata Degli Impotenti. Interferenze grafiche di Prampolini. Edizioni „Noi“ Roma 1923. **Vasari**: Tre razzi rossi. Edizione di „Poesia“ — Milano. — **Archipenko**: Tekst napsal Karel Teige. Naklada „Devetsilu“. Prag. 1923. — **Грегори** и **Петников**: Порослѣ Солнца. Издање „Лирен“ Петербург, 1922. — **Francesco Cangiullo**: Poesia Pentagrammata. Editore Gaspare Casella. Napoli, 1923. — **Алманах Везни 1923**. Стара Загора. Софија. Уредио Гео Милев. — **Lettres d'un Français** á quelque Pa-

triotes flamands sur la creation d'un parti national flamand. — Издања С. Б. Цвијановића, Београд 1923: Приче о Бошковићу (Бранимир Посић); Горски Ренац (П. П. Његош); Испод Озрена (Ст. В. Живадиновић); Грч Младенства (Б. Ковачевић).

зенизам је покрет за синтезу

нове уметности

zenitisme est le mouvement pour la synthese

de l'art nouveau

ПРВА ХРВАТСКА ШТЕДИОНИЦА

Основа на године 1846.
Деоничка главица д. 50,000.000
Резерва преко лин. 34,000.000
Уложница преко дана. 500,000.000

ЦЕНТРАЛА ЗАГРЕБ

ФИЛИЈАЛА

БЕОГРАД

СЛАВЕНСКА БАНКА Д. Д. — ЗАГРЕБ

Филијала: Београд, Кр. Петра 21.

Деоничка главица и рез. д. 50,000.000. —
Уложница преко . . . „ 12,500.000. —

Филијале: Бјеловар, Брод, н С., Цеље, Дубровник, Горња Јадгона, Крањ, Љубљана, Марибор, Мурска Сбота, Осиејек, Сарајево, Сомбор, Сушак, Шабац, Шибеник, Вршац, Беч, Нови Сад.

Испоставе: Рогашка Слатина, (сезонска), Шкофја Лока, Јесенице.

Агенције: Буенос Ајрес, Росарио, де Санта Фе.

Афилијације: Словенска банка, Љубљана, Југославенска индустријска банка д. д., Слит, Балкан Банк р. т. Бу-дапест, Ваиш утца 35.

Обавља све банковне послове најкулантније

СИРОФЕН

ЈЕ

С
Р
П
С
К
И

ЦЕНА 30. ДИНАРА

С
И
Р
О
Л
И
Н

ПРОИЗВАЂА АПОТЕКА
КУШАКОВИЋА НАСЉЕДНИЦИ
Б-Е-О-Г-Р-А-Д

ЧАСОПИСИ - REVUES

Contemporain
Directeur: I. Vinea
Bucurest

Der Sturm
Director: Herwarth Walden
Berlin

De Stijl
Directeur: Theo van Doesburg
Leiden

Disk
Directeurs: Teige-Krejcar-Seifert
Prag

Enk
Direc. Barta Sandor
Wien

G
Director: Hans Richter
Berlin

Het Overzicht
Directeur: Barckelaers & Peeters
Antwerpen

L'Esprit nouveau
Directeurs: Jeanneret & Ozenfant
Paris

Le Disque Vert
Director: Franz Hellens
Paris Bruxelles

La vie des lettres
Directeurs: Beauduin & Speth
Paris

Le Futurisme
Director: F.T. Marinetti
Milan

Manometre
Directeur: Emile Malespine
Lyon

Ma
Director: L. Kassak
Wien

Merz
Director: Kurt Schwitters
Hannover

Noi
Direc. Prampolini
Roma

Пламк
Дирек. Гео Музеџ
Софија

Stavba
Director: T. Peiper
Praha

The S4N Magazine
Director: Norman Fitts
Northampton

Zwrotnica
Director: T. Peiper
Krakow

САРАЈНИЦИ - СОБЛОВАТЕЛИ

== 1921, 1922, 1923 ==

Архипенко — Archipenko
 Арнол — Arnould
 Асејев — Asseieff
 Беренс Ф.Р. — Behrens F.R.
 Биро П. А. — Birot P. A.
 † Блок — † Bloc
 Чаки — Csaky
 Черник — Černik
 Делонај — Delaunay
 Дерме — Dermée
 Дезбург — Doesburg
 Ајнштајн К. — Einstein C.
 Епстен — Epstein
 Еренбург — Erenburg
 Фелс — Fels
 Форетић — Foretitch
 Галијен — Gallien
 Глез — Gleizes
 Глински — Glinsky
 Гол И. & К. — Goll I. & C.
 Грос Г. — Grosz G.
 Хаузман — Hausmann
 Хофмајстер — Hoffmeister
 Хенкл — Henkl
 † Хемскерк — † Hemskeerk
 † Хлебников — † Heiebnikof
 Хајнике — Haunicke
 Јесељин — Jessenine
 Јакоб — Jacob
 Кајзер Г. — Kaiser G.
 Кашак — Kassák
 Клек — Klek
 Кулка — Kúlka
 Лисницки — Lissitsky
 Лозовик — Lozowick
 Луначар. — Lojnatcharsky
 Мајаковски — Maiakovsky
 Малевич — Malevitch
 Малеспин — Malespine
 Маринети — Marinetti
 Мејерхолд — Meierchold
 Мицић — Mitzitch
 Микац — Mikatz
 Мохол-Нађ — Moholi-Nagy
 Нина-Нај — Nina-Naj
 Панвиц — Panwitz
 Парнах — Parnach
 Петров МС. — Petrov MS.
 Пастернак — Passternach
 Пикасо — Picasso
 Пољански — Poljansky
 Роденко — Rodjenko
 Сајферт — Seifert
 Салмон — Salmon
 Сирваж — Survage
 Соваж — Sauvage
 Шлихтер — Schlichter
 Таиров — Tairoff
 Тајге — Teige
 Татлин — Tatlin
 Тинтор — Tintor
 Торе — Torre
 Валден — Walden
 Живановић — Jivanovitch

ЗЕНИТИСТИЧКА ИЗДАВА

ЉУБОМИР МИЦИЋ :
 Манифест зенитизма
 1921 са сликом покретача
 Цена 3 динара

ИВАН ГОЛ : Париз гори
 (немачки) илустровани
 спев зенитистичке школе
 Цена 10 динара

ЉУБОМИР МИЦИЋ :
 Кола за спасавање
 II издање илустроване
 зенитистичке барбарогене-
 нике у 30 чинова после
 заплане кр. држав. од-
 ветништва у Загребу.
 СА Д Р Ж А Ј: 1) Пролог
 једног лудака пред ле-
 гким премудрих муха.
 2) Категорички импери-
 тив зенитистичке пес-
 ничке школе. 3) Зенити-
 зам: Друга провала бар-
 бара. 4) Речи у простору
 Штампано ћирилицом и
 латиницом. Цена 15 дин.

МАРИЈАН МИКАЦ :
 Ефект на дефекту
 са предговором Љубомира
 Мишића и насловном сликом
 (са Јосифом Клеком). Књига је у
 потпуној зенитистичкој по-
 графској опреми. Цена 10 динара.

АРХИПЕНКО :
 Нова пластика
 монографија од 15 репродукци-
 ја, са предговором Љубомира
 Мишића: *према опшћој латини-*
ци. Штампано само у 10 при-
мера. Ра. Распродано.
 Цена 10 динара

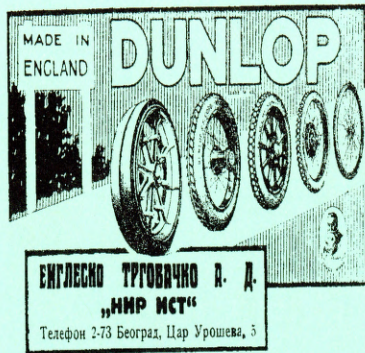
БРАНКО ПОЉАНСКИ:
 77 самоубица
 неверован збунава збитаја
 Никифора Мортана. Веома брз
 и фантастичан роман. Наслов-
 ну страну израдио аутор. *Рас-*
продано. Цена 15 динара

У ПРИПРЕМИ:
СТЕВАН ЖИВАНОВИЋ: Теда негла
 зенитист патриопанго-
 миме у стиху и прози

БРАНКО ПОЉАНСКИ:
 Паника под сунцем
 зенитистичка акробати-
 ка духа

МАРИЈАН МИКАЦ:
 Феомеја Мајмук
 гротескан роман из го-
 дине 2222

ЉУБОМИР МИЦИЋ:
 Глава у торби, роман
 балканских томила.

ZENIT

III MONTRE DE L'ART PRECISION

grand prix du globe

BELGRADE 1924

ОСНОВАНО 1927. г.

1927. г. ОСНОВАНО

Највећа и најстарија фабрика у С. Х. С.

Д.

Д.

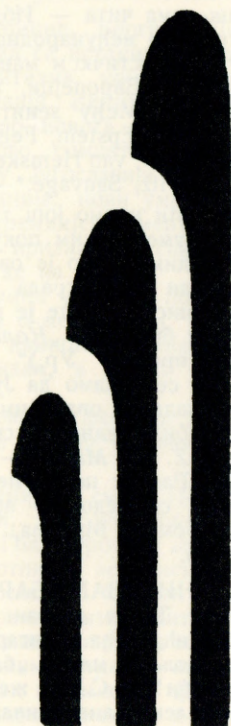
ЈЕЛА

ИНДУСТРИЈА ХАРТИЈЕ

— СУШАК —

НЕМО ПРОФНЕТА ИН ПАТРИА

**што је писала
светска штампа
о зениту
о зенитизму
о зенитистима?**

■ „Зениш, међународни часопис, јединство нових европских смерница у уметности и књижевности.“ — *Action-Paris*.

■ „Зениш објављује програмни чланак Љубомира Мицића — *категорички империјализм зенишистичке песничке школе*. Зенитизам је покрет нове уметности на балканском полуострву, чији је прави покретач југословенски песник Мицић.“ — *Athéna-Paris*.

■ „Зениш европски часопис уређује Љубомир Мицић. Објављује прозу и поезију у свим оригиналним језицима. Тражи да очи све врсте култура и да из њих извади душу живота.“ — *Aventure-Paris*.

■ „Зенитизам — најновији уметнички покрет. Док се свакодневно пришива експресионизму да је мртав, и док је у Милану Маринети опет славно пропао, дотле се уздигао најновији смер — Зенитизам. Ова мешавина америчког анимизма и јасноће, таман је своју централу сместио у Загребу, који је конкурентски град Београда. У Југославији култура је додуше унешена са коњичким атакама, (у чијим се основним школама чита — Ибзен!) али Љубомир Мицић, уредник међународног часописа „Зенит“ бори се у зенистичком манифесту против свију традиција: О Европејци, ваша су чела уска, ми вас мрзимо. Међу зенитисте броје се: Behrens, C. Einstein, Epstein, Fels, Talov, Gleizes, Goll, Hansclever, van Hemskerk, Kulka, Heynicke, Kassak, Pannwitz, Sauvage.“ — *Berliner Börsen Courier*.

■ „Ми нисмо још тако далеко допрли у модерним уметничким покушајима, да са сигурношћу утврдимо, како је ово „Зенитизам“, који нам долази из Београда у облику једног значајног часописа.... (Овде је прештампана песма Љ. Мицића бр. 6. из „Кола за Спасавање“ у немачком преводу Ур.)“

„Ми се надамо да Југославија није тако често препаднаута оваковим инспирацијама; до сада је бар била једна са свим здравом земља.“ — *B. Z. am Mittag* — *Berlin*.

■ „Радио: нова уметност: Све друго је лимунада са ледом — афирмација српског песника Љубомира Мицића, кога ми хоћемо да лансирамо.“

„ЗЕНИТИЗАМ: БАРБАРОГЕНИЈЕ. Живео, живео! То не долази нико други него Љубомир Мицић, вођа авангарде да нам каже, како то неодољиво млади „барбари“ (толико много држе о себи!) у С.Х.С. жељни сензације, хоће да буду интелектуална инвазија и пламен латинског света. Зенитизам: српски барбарогеније.“ — *Bollettino della Casa d'Arte Bragaglia* — *Roma*.

■ „Зенит како се види, војује против јаког традиционализма и културног сепаратизма, изјашњава се за братство свију људи. То је први и јест једини међународни часопис на Балкану,

а доноси песме изабраних аутора у оригиналном тексту и модерне слике свију народа.“ — *„Cas“* — *Praha*.

■ „Из Југославије долази нам тако модеран и жив тако темпераментан и свеж разнобојни часопис. Није великога опсега а ипак се на његовим страницама збио цео свет.“ — *„Cerven“* — *Praha*.

■ „Овде је у последње време највише побудио сензацију нови међународни часопис „Зенит“ и зенитизам, који...“ — *„Češke Slovo“* — *Praha*.

■ „ЗЕНИТ је име међународног часописа који проповеда новоуметничку струју Зенитизам. Главни представник струје и уредник споменутог часописа је Љубомир Мицић, песник књиге „Ритми мојих слутња.“ Његово садање деловање је претежно програматско. Већина његових сарадника, маркантне су личности модерне југословенске књижевности, које је одмах окупио око себе и тако је Зенит као репрезентативни гласник.... Доноси сликарске репродукције модерних сликарских струја... По својој идејној страни, зенитизам је право лице нашега времена: израз јаке воље за човеков препород, израз тежње ка новоме човеку, који се родио у најокрутнијем понижавању човекове личности у рату. У уметности он види средство да оствари тај идеал.“ — *Delo-Trieste*.

■ „Љубомир Мицић, чувени југословенски песник покретач је нове књижевне струје: зенитизам.“ — *„Esperanto Triumfonta“* — *Anvers*.

■ „Зенит је машина мисли, која бележи све интензивне знакове у животу.“ — *„Tableros“* — *Madrid*.

■ „Зенитизам. Дабоме, зенитизам. То је југословенска форма израза — Зенитизам је се укorenио неславно са једним часописом, који се одлично зове „Зенит“ а издаван је од Љубомира Мицића. У тражењу нечувених уметничких форма изражава страсну мржњу против рата, тежњу преко свију граница и земаља, глад за свеопштом културом, љубави и братством.“

„Стварно труди се зенитизам, да избрише националне границе тиме што часопис објављује песме у свим језицима.“ — *„Frankfurter Zeitung“*.

■ „Зенитизам! Реч која спасава. Шта је зенитизам? „Зенитизам је балкански тотализатор новог живота.... Зенитизам је балкански тотализатор нове уметности.... Зенитизам је вертикала повучена на хоризонталну раван симетрије.“ Са свим тачно.

Наши су предходници чезнули за класиком и желели да у Јелуди буду спасени. Али Грчка тада није лежала на такозваном Балкану, него такорећи на звезди европске чежње. Сада је напокон Елизијум географски одређен. Напред на Балкан!

„Балканизација Европе свакако је у са-

времености највиши степен могућности, пошто се налази као најсировији зарез на поничној скали колективног напретка.“ Чујеш ли Шпенглеру?

„Пре се са лудим поносом трудило европизирати Балкан — али сада долазе они са Балкана да нас љубезно молују: Французе роза а Немце небеским плавилом. Средња Европа постаће језицијска бомбонера.“

„Ми надземци Фридриха Ничеа, пошто нас је свет осудио, дугујемо захвалност „Барбарогенију“, коме такође захваљујемо, да часопис „Зенит“ европском човечанству, сем балканског језика, говори и немачки. Само у поднаслову читамо у језику рагога господина Поенкарреа „revue internationale zenitiste et de l'art nouveau.“

„Дакле неће Барбарогеније са оружјем ни свирепом дипломатијом да прошири дух човечанства него помоћу *l'art nouveau* и нова уметност, како се то већ балкански зове.“

„Нова уметност! Шта је уметност? пита господин Мицић. Он вели нечувеве речи: „Уметност је мртва, да живи нова уметност: зенитизам!“ — „Frankfurter Zeitung.“

■ „Десет хиљада „Зенита“ на Балкану. Нова југословенска уметност... помешана панславизмом коме припада велика културна улога будућности, па чак и хегемонија. — Европа је стара жена, Балкан је младо мушко. Зенитизам је хероизам духа — вели Мицић.“ — „Hirlap.“

■ „Зевитисти, то је југословенска елита, која се окупља око часописа „Зенит.“ у манифесту новог часописа навешта се одлучна борба и револуција у уметности, на светском пољу. Симпатизује са фут ристима, са кубистима, и са свима новим манифестацијама савременог живота. Навешта се рат до истраје свима реторствима и академизму старог европског света. Сарадници су данашња раса. Песме су објављене у оригиналним језицима. Баратају такође, са свима језицима. Као у Вавилону.“ — „Il Tempo“ — Roma.

■ „Нови часопис Зенит, који излази у Југославији, обавештава нас о с о м ставу кога је заузео у модерном животу. Машина мишљења, регистар свију сигнала живота или уметности, активни фактор постојања. Он афирмира нов европски дух који нам долази. Он уједињује у уметности све изме, сродне и наравно непријатељске: футуризам, кубизам, и т.д. Он уништава дипломатију европске језичности, реторику која се скрива пред оном која би имала нешто да каже а не казује ништа...“

„Барбари, у овом случају, искрено, они сами, Зенитисти покрећу нови језик, чије је дејство у самом језику, крик и ритам.“

„За француску спомињу се имена: Cendrars, Drieu La Rochele, Salmon, а за немачку Einstein

и Georg Kaiser. Исто тако заступана је: Италија, Америка, Русија, Шпанија, Мађарска, Србија, Пољска, Финска, Јапан. Перу, Мексико, Чехословачка, Данска и Јевреји.“ — „L'Intransigeant“ — Paris.

■ „Идеје које дејствују — ЗЕНИТ, читајте број 17, руска нова уметност.“ — *Manometre—Lyon.*

■ „ЗЕНИТ је окупио око себе све револуционарне духове најмлађе Југославије Њихов вођ је Љубомир Мицић, који је тај покрет назвао именом „Зенитизам.“ Ти најмлађи наглашавају хер изам духа, пошто су пре њих сви народи славили хероизам тела. Међу сарадницима „Зенита“, многа су имена домаћих и страних песника. Пољански је најзанимљивији у том целом покрету.“ — *Narodni Listy—Praha.*

■ „Футуризам је данас куриозум а с њим се боре о светско првенство: зенитизам и дадаизам.“ — „Narodni Listy“ — Praha.

■ „Најновије: Зенитизам, најновотарскији уметнички покрет у свету И нас је почастовао с једним живим часописом. Издавач: Љубомир Мицић...“ — „Neues Wiener Journal“ — Wien.

■ „Зенит. Директор Љ. Мицић. Београд. Доста, дивљења вредни су, да се истакну напори Љ. Мицића, покретача зенитизма, које он чини за нову уметност у Југославији. Зенитизам жели бити балкански тотализатор новог живота и нове уметности и гаји много симпатија према конструктивизму. Пошто у Југославији не постоји никакви терет традиција, нови уметници окренули су према најекстремнијем смеру кубизма Али г. Мицић коме признајемо спремну интелигенцију, треба да буде на опрезу.“

Иша је жеља, да се г. Мицић упозна с последњим манифестом футуриста о механичкој уметности. Овако би се могле измирити и највеће симпатије за конструктивизам, а да се ипак остане на пољу уметности.

И г. Мицић који није лаковеран фанатик довршиће деловање тако, да ми будемо у праву.“ — „Noi“ — Roma.

■ „Зенитизам. Нови уметнички смер Покретач му је Љубомир Мицић, вођ југословенске младе књижевности а И. Гол опростио се од експресионизма и први потписао зенитистички манифест. Пред нама су последњи бројеви „Зенита“ и у различним смеровима интересантни...“ Часопис сједињује најбоља модерна имена из целог света и то у оригиналним језицима: немачки, руски, француски, српски и немачки. Добро је да се зна, како се у једном прилично и мало познатом граду млади људи једне младе нације труде око нове уметности. Тако напр. „Зенит“ бр. 7. извештава о ономе што ствара млада чешка генерација у Прагу, боље него сви прашки часописи.“ — „Prager Tagblatt“ — Prag.

■ „Зенитизам — црвени летак. Симпатична је

енергична клетва „крвавог века“ и последњи редови озбиљно и са горчином утврђују „Човек је човеку само злочинац и убица. Побуна робова...“ — „Prager Presse“ —

■ „Зенитизам.... Чему тежи и шта крај тога постигава сасвим је одлично и има врло озбиљан raison d'être. Он ослобођава... од надувене озбиљности и чисто у свим облицима у којима се се јавља.“ — „Prager Presse“.

■ „ЗЕНИТ. Часопис ЗЕНИТ редигован од Љубомира Мицића жели да у модерном животу заузме место временског часовника Зенита, који је гарантован триста година. Часопис уједињуј: у уметности све непријатељске изме, и ако су они сродни: футуризам, кубизам, пуризам, експресионизам, дадаизам, ултраизам, и т. д. ЗЕНИТ је међународан и међурелигиозан. ЗЕНИТ објављује песме у свим оригиналним језицима на глобусу, а појављује се у Београду, Паризу, Риму, Минхену, Берлину, Москви, Чикагу, Токију. Обнавља дело Вавилона у епохи језичних конфузија.“ — *Promenoir—Lyon*.

■ „10. свеска међународног часописа „Зенит“ доноси у оригиналу песму руског песника Мајаковскога а у чланку редактора Љубомира Мицића поново се излаже програм зенитизма: Што хоће зенитисти? Прелом! Супериорни став према досадањој штићеници *Madame Europe*—! посвемашње негирање њезине спољашње цивилизације.“

Приђимо „Зениту“ који већ данас има европско име и велики значај...“ — „Rovnost“—Brno.

■ „Не можемо довољно изразити симпатије за овај доследно интернационални часопис. Међу Зенитовим књигама изашао је „Манифест Зенитизма“ у коме се исповеда мишљење о зенитизму као смеру, који сједињује све уметничке покрете у борби за нови свет и нову культуру.“ — „Rude Pravo“—Brno.

■ ...Излази часопис, који је око себе окупио све младе југословенске снаге ликовне и писане уметности. Тако југословенска модерна детерминована сировим темпераментом, пуна живота и пуна смелости; она даје часни залог, да ће се из њених ванзаконских покушаја родити уметничка дела велике вредности.

„Зенит је међународни часопис за нову уметност, уређиван од Љубомира Мицића, под једним од главних парола: „Исток против Запада, и Москва против Париза...“

„...У том часопису читамо све знаменита европска имена: Derme, Einstein, Fels, Gleizes, Goll, Hasenclever, Salmon, Lunačarski, Blok, Survage, Modigliani... (ама Југославија заступана је именима Форетића, Мицића, Петрова, Пољанскога и осталим.“

„...Зенитизам као уметнички и филозофски смер хоће антропоцентричку хармонију и синтезу времена. Опширније гледиште развио је Љубомир Мицић у манифестима и разним чланцима. Зенитизам је дело духовне револуције. Зенитизам је рат против лажног пацифизма савременог доба...“

„Зенит“ је прво лице данашњег револуционарног времена, жариште зракова које — светле кроз цео свет. Некоја дела штампана у „Зениту“ можемо примит у целости а некоја опет не, али то нас не пречи, да свима југословенским друговима не пружимо радосно руку за сарадњу на том великом делу будуће културе.“ —

„Tribuna“—Prah.

■ „Зенит, под редакцијом Мицића. У гњезду реакције — добра батерија.“ — *Вешь—Москва—Берлин*.

■ „Зенитизам је синтеза целог модерног уметничког гигања, свију смерова. У њему се огледа у највећој мери тражење савременог човека, који је опет рефлекс претходног времена у коме смо живели, у време великог распећа... Тражећи нову садржину и нове форме.“

...Крајњи nihilizam на једној страни, а на другој дубока вера у стварање — ко то разуме, разуме модерну уметност, разуме зенитизам, разуме цело наше велико доба, цео социјални рат и његов рефлекс у — етичком рату данашњег човечанства.“ — „Uč. List“ — Trieste.

■ „Зенит слави своју победу под знамењем зенитизма... Како рече Љубомир Мицић, уредник „Зенита“, то је револуција. Једини повик усред данашњице и једини пут у сутрашњицу. Од човека за човека — лозинка је Мицића, Микца и др.“ — „Злашторог“—Софија.

